

ΣτΕ: Άμεσα μέτρα για Ασωπό και κυρώσεις

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΙΑΛΙΟΥ**

Την άμεση λήψη μέτρων από την Πολιτεία, προκειμένου να σταματήσει η ρύπανση της λεκάνης του Ασωπού, να τιμωρηθούν αυστηρά οι υπαίτιοι και να λυθεί το πρόβλημα της επεξεργασίας των βιομηχανικών αποβλήτων ζητεί για ακόμα μία φορά το Συμβούλιο της Επικρατείας. Το ανώτατο ακυρωτικό δικαστήριο έκανε δεκτή την αίτηση ομάδας πολιτών που στρέφονταν κατά της -σιωπηρής- άρνησης της Πολιτείας να αναλάβει δράση για να τερματίσει το πολυετές περιβαλλοντικό και κοινωνικό έγκλημα στην περιοχή.

Η προσφυγή είχε κατατεθεί το 2009 από ομάδα 85 πολιτών από τις περιοχές Χαλκουτσίου, Ωρωπού, Σκάλας Ωρωπού, Νέων Παλατιών και Διπλεσίου, της (ευρύτερης) περιοχής, δηλαδή, όπου καταλήγει στη θάλασσα ο ποταμός Ασωπός. Οι κάτοικοι προσέφυγαν κατά της άρνησης των υπουργείων ΠΕΧΩΔΕ, Ανάπτυξης και Υγείας να απαντήσουν στις επιστολές τους, με τις οποίες ζήτησαν την άμεση λήψη μέτρων για την απορρόπηση του Ασωπού και τη δημιουργία βιολογικού καθαρισμού για τις βιομηχανίες. Στην προσφυγή τους, μάλιστα, παραθέτουν στοιχεία για τις πρακτικές των βιομηχανιών και τα αποτελέσματα επιστημονικών ερευνών που αποδεικνύουν την εκτεταμένη ρύπανση στην περιοχή.

Η έκδοση της απόφασης καθυστέρησε αρκετά χρόνια, λόγω της αντίστοιχης καθυστέρησης των συναρμόδιων υπουργείων να υποβάλουν τα απαραίτητα στοιχεία στο ΣτΕ. Στην απόφαση 3943/15 του Ε' τμήματος (εισηγύτρια η σύμβουλος Αικατερίνη Σακελλαροπούλου), επαναλαμβάνεται καταρχήν η υποχρέωση της διοίκησης να απαντά σε τεκμηριωμένα αιτήματα πολιτών και ομάδων και να μην τα

Το Συμβούλιο της Επικρατείας έκανε δεκτή την προσφυγή κατοίκων του 2009.

αγνοεί (για υποχρέωση που προστέθηκε πριν από λίγα χρόνια στη νομολογία του ΣτΕ, με αφορμή την υπόθεση του ρέματος της Πικροδάφνης). Στη συνέχεια, αναλύοντας την υπόθεση, το ανώτατο ακυρωτικό δικαστήριο επισημαίνει ότι το πρόβλημα του Ασωπού και οι επιπτώσεις του στο περιβάλλον και στην υγεία των πολιτών είναι γνωστά στις Αρχές, μέσα από σειρά καταγγελιών, ερευνών, μελετών, επιθεωρήσεων κ.λπ., και συνεπώς δεν δικαιολογείται η συνεχιζόμενη απραξία. Ζητεί, λοιπόν, από τη διοίκηση: να ελέγξει όλες τις βιομηχανικές μονάδες στον Ασωπό, να επιβάλει αυστηρά πρόστιμα ή ακόμα και να διακόψει τη λειτουργία όσων ρυπαίνουν (για το ζήτημα αυτό υπάρχει και σχετική νομολογία), να δρομολογήσει την αποκατάσταση της περιβαλλοντικής ζημιάς και να επιλύσει το πρόβλημα διαχείρισης των βιομηχανικών αποβλήτων, είτε με μονάδα επεξεργασίας είτε με όποιον άλλον τρόπο κρίνει σωστό.

Χαρακτηριστικό είναι ότι μέχρι σήμερα καμία επιχείρηση στον Ασωπό δεν έχει υποχρεωθεί να επανορθώσει την περιβαλλοντική ζημιά που προκαλείται (βάσει της κοινοτικής αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει»), καθώς το ΥΠΕΚΑ επικαλείται την αδυναμία ταυτοποίησης της πηγής της ρύπανσης. Ενώ άγνωστος είναι ο αριθμός των προστίμων που τελικά εισπράττονται (από αυτά που κατά καιρούς επιβάλλουν οι επιθεωρητές Περιβάλλοντος ή η Περιφέρεια), καθώς οι σχετικές αποφάσεις εφεσιβάλλονται στα δικαστήρια.

ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΣΤΕ

Λουκέτο σε μονάδες που μολύνουν τον Ασωπό

Το Ανώτατο Δικαστήριο ζητά από την πολιτεία να κατασκευάσει κεντρική μονάδα για τα απόβλητα και να ληφθούν μέτρα αποκατάστασης του οικοσυστήματος

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ

«Τελεσίγραφο» στέλνει το Συμβούλιο της Επικρατείας στην πολιτεία να σταματήσει άμεσα η επί χρόνια ρύπανση του ποταμού Ασωπού και να μπει «λουκέτο» σε μονάδες (βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταποιητικές κ.λπ.) που εξακολουθούν να υποβαθμίζουν το περιβάλλον προκαλώντας κινδύνους και για την υγεία των πολιτών.

Κάνοντας δεκτή σχετική αίτηση ακύρωσης εκατοντάδων κατοίκων της ευρύτερης ζώνης, το ΣτΕ διαπιστώνει τη μακρόχρονη αδράνεια της πολιτείας ως προς τη λήψη κατάλληλων και δραστηκών μέτρων, αφού η μόλυνση του Ασωπού, παραποτάμιου του αλλά και των εκβολών του απασχολεί τουλάχιστον 20 χρόνια επιστημονικές μελέτες (ΕΜΠ κ.λπ.) και διεθνείς φορείς.

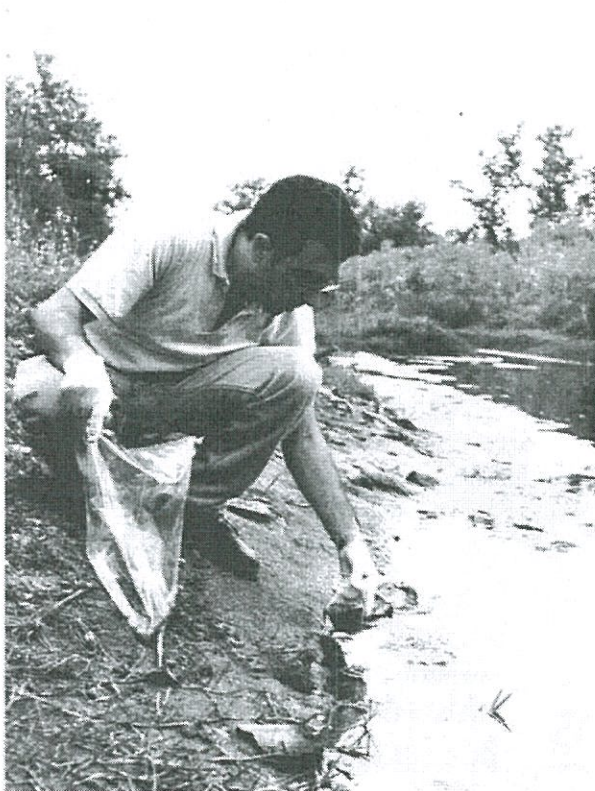
Αξιολογώντας σωρεία στοιχείων και εκθέσεων, το Ανώτατο Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι έχει αναδειχθεί πλήρως «το χρόνιο πρόβλημα ουσιαστικού διατάραξης του οικοσυστήματος του Ασωπού ποταμού και η ανάγκη να ληφθούν μέτρα αποκατάστασής του», αφού πέρα από τα προβλήματα για το φυσικό οικοσύστημα «συντρέχει άμεσα κίνδυνος και για την υγεία των κατοίκων».

Γι' αυτό το ΣτΕ, ακυρώνοντας την παράληψη της πολιτείας να δώσει λύσεις και να αντιμετωπίσει το πρόβλημα αποτελεσματικά, την καλεί (με τη δυνάμει και την πειθώ της δικαστικής εντολής) να:

- Διακόψει τη λειτουργία όλων μονάδων δεν διαθέτουν σύστημα επεξεργασίας αποβλήτων ή λειτουργούν παραβιάζοντας περιβαλλοντικούς όρους σχετικά με την επεξεργασία αποβλήτων. Έτσι θα αποφευχθεί η περαιτέρω ρύπανση του οικοσυστήματος.

- Επιλύσει το γενικότερο πρόβλημα της επεξεργασίας αποβλήτων, είτε κατασκευάζοντας σχετική κεντρική μονάδα είτε με άλλο αντίστοιχο έργο, σύμφωνα με σχετικές μελέτες και προτάσεις που έγιναν, αλλά δεν έχουν εδω και χρόνια υλοποιηθεί.

- Πάρε τα κατάλληλα μέτρα αποκατάστασης του διαταραχθέντος οικοσυστήματος. Μεταξύ αυτών, πρέπει να ενεργο-

ΣΥΜΦΩΝΑ με τις μελέτες που έχουν γίνει στην περιοχή του Ασωπού οι μισές από τις βιομηχανικές μονάδες δεν διαθέτουν εγκατάσταση επεξεργασίας υγρών αποβλήτων

ποιηθεί ο Ν. 1650/1986 που προβλέπει την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος για να χαρακτηριστεί η ευρύτερη περιοχή ως «ζώνη ειδικών περιβαλλοντικών ενισχύσεων». Αυτό θα επιτρέψει να τεκμηριωθεί η κρισιμότητα του προβλήματος και να ληφθούν δραστηκά μέτρα, προβλέποντας ακόμα και την παροχή οικονομικών κινήτρων ή την επιβολή ανταποδοτικών τελών (σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που υπόκεινται σε ειδικούς περιορισμούς και μέτρα για την αναβάθμιση του περιβάλλοντος).

Στοιχεία και μελέτες

Στην απόφαση 3943/15 του ΣτΕ (πρόεδρος Χ. Ράμμος, εισηγητής Αικ. Σακελλαροπούλου) τονίζεται ότι οι κάτοικοι επισήμαναν (με στοιχεία και μελέτες) το οξύ πρόβλημα στην περιοχή λόγω της επί 10ετίας ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων στον Ασωπό και ζήτησαν σειρά μέτρων (κεντρική μονάδα, δίκτυο αποχέυσης βιομηχανικών επεξεργασμένων αποβλήτων, έκδοση ΠΔ για την περιοχή

της λεκάνης απορροής του ποταμού κ.λπ.).

Σε μελέτες (ΕΜΠ, Χημικών Μηχανικών κ.λπ.) από το 1997, το 2009 μέχρι και πέρυσι αναφέρεται η λειτουργία εκατοντάδων βιομηχανικών - βιοτεχνικών μονάδων (σχεδόν 400) και ότι επί 13 χρόνια παρέμεινε αμετάβλητη η ημερήσια ποσότητα των παραγόμενων υγρών βιομηχανικών αποβλήτων, ενώ επισημαίνεται ότι οι μισές από τις βιομηχανικές μονάδες δεν διαθέτουν εγκατάσταση επεξεργασίας υγρών αποβλήτων. Παρόλα αυτά ο Δήμος Ωρωπού γνωστοποίησε στο ΣτΕ ότι σε ακτίνα 7 χλμ. λειτουργούν πάνω από 1.000 μεσαίες και μεγάλες μεταποιητικές επιχειρήσεις και ότι ημερησίως καταλήγουν στον Ασωπό 13.000 m³ υγρών αποβλήτων, που είναι ανεπεξέργαστα ή ελλιπώς επεξεργασμένα, με συνέπεια τη σημαντική ρύπανση επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, που συχνά ξεπερνά εκατοντάδες φορές το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο συγκεντρώσεων ρύπων στο υδάτινο περιβάλλον.